

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

Dienos Informacija, Nr. 13 (1930)

Amerikos Lietuvių Kongreso politinės deklaracijos

VIII

Politinės deklaracijos ir rezolucijos

I. Lietuvos Atstatymas

JAV valstybių Kongreso Užsienų Reikalų Komisijai:

Amerikos Lietuvių Kongresas, per taisėtai išrinktus atstovus atstovauja liūdziają iš Lietuvos atvykusią arba lietuviškos kilmės Amerikos lietuvių daugumą, beklai ir atskirai patvėžia savo dalyvių nedviprasmišką tikėjimą į neginčijamas žmonių ir tautų teises, į žmonių ir rasų lygybės principą, į tautų teisę siekti individualios laisvės ir laisvai vystyti savo kūrybinius talentus, laisvai pasirinkti reprezentacinės demokratinės vyriausybės formos visoms savarakiškai valytis sugebantiems tautoms ir į mūsų šalies paskelbtus karo tikslus, pagrįstus Wilsono tautų apsisprendimo principu, Roosevelto Atlanto Chart „keturiomis laisvėmis“ ir prezidento Trumano „12 punktų“.

Būdamas specialiai suinteresuotas mūsų protėvių šalies — Lietuvos likimu ir gerai suprasdamas, kad lietuvių tautą netrokšta riekė, kas jei teisėtai nepriklauso, šis kongresas konstatuoja, kad:

a) Lietuva turi neginčijamą, etninę, kultūrinę ir lingvistinę individualybę bei politinę lietuvių tautos tradicijas.

b) Senovės Lietuvos valstybinė sentvarka prasidėjo nuo 1200 metų, susikūrė ilinga istorija, vyrovo tolerancija ir individualinė, rasinė, lingvistinė bei kultūrinė laisvė; jos pažangą jurisprudencija ir administracija, įamžinta istori-
niuose atsiminimuose liberališkai
Lietuvai valiant latvius, gudus, ukrainiečius, žylus ir totorius.

c) Pažangiai ir palūtingai Lietuvai vadovavo švietimo ir politinėms reformoms paskutiniame štuonielikto šimtmečio ketvirtįje, taip tik prieš paskutinį Lenkijos-Lietuvos valstybės padalinimą 1795 m.

d) Ilgai, nesiliaujanti ir ryžtingai lietuvių tauta kovojo prieš svetimą — rusų ir vokiečių — viešpatavimą ir priespaudą; heroiskai lietuvių tautos kartų sulėtos aukos dideliuose masiniuose 1794-91, 1812, 1863-64, 1905, 1916-20 m. sukilimuose ir epiš. lietuvių kovose už pagrindines žmonių teises, už žmogaus vertę, už spaudos ir spausdinto lietuviško žodžio laisvę per mūsų lietuvių literatūrinio gyvenimo persekiojimą, 1864-1904 m. b.d.

Iš Užsienų reikalų ministrų konferencijos

Paryžius. Trečiadienio posėdyje Byrnes pasiūlė lapkričio 12 dieną susaukti taikos konferenciją taikos sutarties su Vokietija apsvarstyti. Tie klausimai, kurie šiuo metu nepavyko susitarti, vėl turėtų būti svarstomi po keturių savaičių. Byrnes iš naujo pareikalavo Austrijos klausimą palikti darbų tvarkoje ir svarstyti birželio mėn. Molotovas pareiškė, kad jis per tokį trumpą laiką negalės prisiruošti. Byrnes pasiūlė taikos sutarties projektą pavesti ypatingiems įgaliotiniams apsvarstyti.

Rasai sako, kad britai kėžkį slepia Ruhr'o kraste

Paryžius (AP). Užsienų reikalų ministrų konferencija pradėjo nagrinėti Vokietijos problemas. Molotovas padarė aštrų priekristą britų politikai Ruhr'o kraste. Byrnes pareikalavo susaukti bendrą Vokietijos taikos konferenciją lapkričio 12 d.

Molotovas tvirtino, kad rusai negalėjo gauti žinių apie britų admi-

nistracines priemonės Ruhr srityje. Rus, užsienio reikalų ministras pareiškė, kad jo vyriausybė norėtų žinoti, kas dabartinio metu iš tikrųjų vyksta Ruhr srityje. Bevinas protestuodamas pareiškė, kad britai išpildę visus informacijos reikalavimus, gautus iš Sąjungininkų kontrolės tarybos Berlyne.

Tali Byrnes pasiūlė taikos konferencijai, Vokietijos klausimu ištarti lapkričio 12 d., o keturių valstybių atstovai turėtų tuoju susirinkti sutarties projektui ir raportui pernešti apie Vokietijos ekonominę padėtį birželio mėnesiui. Byrnes reikalavo tuoju susirinkti dėl Vokietijos. Jis, pasiūlydamas pasitarimo programą, pareiškė, kad jeigu dabartinė Vokietijos ūkinė padėtis pasiliks ir toliau, ji sekanti, žiemą, pasibaigs chosą vakarinėje zonoje.

Marshallis turi veto teisę Kinijos paskolai

V. Singtonas (AP). Gen. George Marshallis, prezidento Trumano specialus pasiuntinys Kinijoje, turi absoliučią veto teisę namų turtui 500.000.000 dolerių paskolai Kinijai. Tai yra didžiausios galios teisė, kuri Amerikos prezidentas yra katalans sateikęs Amerikos politikai paremti svetimoje valstybėje. Kinijos paskola diplomatų sluoksniuose laikoma ryškiu pavyzdžiu to, kokią mastą prezidentas ir valstybės sekretorius Byrnes operuoja doleriais Amerikos tikslams siekti.

Kitoje finansiniame fronte valstybės išlo sekretorius Vinson, Prancūzijos atstovas Leon Blum ir Export-Import banko atstovai šią savaitę turi išspręsti 550 milijonų dolerių paskolą Prancūzijai. Manoma, kad paskolą bus paskirta su tikslu padaryti maksimalinį efektą i Prancūzijos birželio mėn. rinkimas. Amerikos oficialūs asmenys privačiai žino, kad jie norėtų sustiprinti užsienio reikalų ministro George Bilgalt ir Blumo partijos prieš Komunistus.

Amerikos respublikos planuoja bendrą oro bazę

V. Singtonas (AP). 21 Amerikos valstybė sudarė bendrą karinę oro bazę vakarų pusrytulių pogrindiniui gynybai.

Trumpas Žinios

- Berlynas. Daugelio užsienio laikraščių atstovai reikalauja, kad Sąjungininkų istaigos stebėtojai išileistų i posėdžius spaudos atstovus.

- Naujorkas. Artimiausioje posėdyje Saugumo Taryba svarstys naują, karių priėmimo klausimą.

- Londonas. Valdinioose britų sluoksniuose viešpatuoja norimas dėl laukiosios Lenkijos vyriausybės priemonių prieš ūkininkų partiją Lenkijoje. Taikomos tam tikros priemonės prieš pačią didžiausią Lenkijos partiją. Aštros priemonės meta šesėli Lenkijos vyriausybei.

- V. Singtonas. JAV vyriausybė savo žinien paims 25 busimojo derlius. Pranešama, kad Britų zona iki 60 reikalingo maisto pati pasigamins, skaitant po 1300 kolerij, vienam asmeniui per dieną. Iš viso Britų zonai reikia 2 mil. tonų javų. Didžiausiose Afrikos miestuose javai bus racionuojami.

- Hamburgas. Ryšium su prancūzių traukinių apiplėšimu, suminta per 100 asmenų. Hamburge suimti 3 asmenys paairbinėje maisto kortelės.

- Belgradas. Jugoslavijos delegacija UKio ir Socialinų Reikalų Taryboje išeikė sūnalį, kuriuo skundžiasi, kad kai kuriose Vokietijoje esančiose pabėgėlių stovyklose susimeta kvislingai ir karo pabėgėliai-kurst, kitas asmenis.

- Cunkingas. Kinijos komunistai Mandžurijos sostinėje sudarė vyriausybę ir paskelbė nepriklausomą Mandžurijos respubliką. Kovos tarp komunistų ir Kinijos vyriausybės karių vysto toliau. JAV pasiuntinys gen. Marshallis vis dar stengiasi juos sutaukyti. Vienose smarkiose kautynėse i nelaisvę paimta ir žuvo 2.000 komunistų. Bendrai apie 70 Mandžurijos teritorijos yra komunistų rankose.

- Berlynas. Sąj. Kontrolės Taryba nutarė surinkinti visus vokiečių karinius paminčius, pastatytus nuo 1918 m. Tik ant kareivių kapų paminčiai bus palikti.